

YABANCI PARALARIN 31.12.2023 TARİHİ İTİBARIYLA DEĞERLEME KURLARI

ÖZET

Borsada rayici olmayan yabancı paraların Vergi Usul Kanunu gereğince 2023 yılı için 31.12.2023 tarihi itibarıyla yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları ilan edildi.

Borsada rayici olmayan yabancı paraların ve bu paralarla olan senetli ve senetsiz alacak ve borçların değerlemesinde 31.12.2023 tarihi itibarıyla bu kurlar uygulanacaktır.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2 Şubat 2024 tarihli ve 32448 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [559 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde](#) borsada rayici olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 31.12.2023 tarihinde yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları yer almıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı her yıl, biri efektif diğeri de döviz alış olmak üzere iki kur ilan etmektedir.

Efektif alış kurları, mükelleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır.

Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu şekilde değerlendirilen yabancı paralara, yabancı para cinsinden düzenlenen mektuplar, senetler ve diğer kıymetli evraklar örnek gösterilebilir.

20/4/1976 tarihli ve 15565 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 27/12/1998 tarihli ve 23566 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği gereğince, değerlendirme günü itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığınca kurların ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurlar esas alınır.

Vergi uygulamaları açısından bankaların, 31/12/2023 tarihi itibarıyla yapacakları değerlendirme sırasında bu Tebliğ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Tebliği ekinde yer alan döviz kurları, aşağıdaki gibidir.

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (TL)
1	1 ABD Doları	29,4382
2	1 Arjantin Pesosu	0,03647
3	1 Arnavutluk Leki	0,31490
4	1 Avustralya Doları	20,0213
5	1 Azerbaycan Yeni Manatı	17,2196
6	1 B.A.E. Dirhemi	7,9704
7	1 Bahama Doları	29,27320
8	1 Bahreyn Dinarı	78,1590
9	1 Bangladeş Takası	0,26847
10	1 Barbados Doları	14,49820
11	1 Belarus Rublesi	8,86640
12	1 Bolivya Boliviyanosu	4,23640
13	1 Bosna Hersek Markı	16,6402
14	1 Botswana Pulası	2,1981
15	1 Brezilya Reali	6,0723
16	1 Bulgar Levası	16,5611
17	1 Burundi Frangı	0,01028
18	1 Cezayir Dinarı	0,21964
19	1 Çek Korunası	1,3204
20	1 Çin Yuanı	4,1212

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (TL)
21	1 Danimarka Kronu	4,3634
22	1 Dominik Pesosu	0,50475
23	1 Endonezya Rupisi	0,00191
24	1 Etiyopya Birri	0,51970
25	1 Fas Dirhemi	2,9802
26	1 Filipin Pesosu	0,53213
27	1 Gana Yeni Sedisi	2,44660
28	1 Guatemala Quetzali	3,74220
29	1 Guyana Doları	0,13981
30	1 Güney Afrika Randı	1,5965
31	1 Güney Kore Wonu	0,02255
32	1 Güney Sudan Lirası	0,02710
33	1 Gürcistan Larisi	10,9616
34	1 Haiti Gourdesi	0,22198
35	1 Hindistan Rupisi	0,35431
36	1 Honduras Lempirası	1,18640
37	1 Hong Kong Doları	3,7719
38	1 Irak Dinarı	0,02251
39	1 İngiliz Sterlini	37,4417
40	100 İran Riyali	0,06970
41	1 İsveç Kronu	2,9299
42	1 İsviçre Frangı	34,9666
43	1 İzlanda Kronu	0,21686
44	100 Japon Yeni	20,7467
45	1 Kanada Doları	22,1962
46	1 Katar Riyali	8,0303
47	1 Kazakistan Tengesi	0,06450
48	1 Kolombiya Pesosu	0,00761
49	1 Kosta Rika Kolonu	0,05634
50	1 Kuveyt Dinarı	95,2683
51	1 Laos Kipi	0,00143
52	1 Lesotho Lotisi	1,58590
53	1 Liberya Doları	0,15246

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (TL)
54	1 Libya Dinarı	6,1839
55	1 Lübnan Lirası	0,00195
56	1 Macar Forinti	0,08535
57	1 Makedonya Dinarı	0,52966
58	1 Malezya Ringgiti	6,4124
59	1 Meksika Pesosu	1,7389
60	1 Mısır Lirası	0,95278
61	1 Moldova Leyi	1,7032
62	1 Namibya Doları	1,5890
63	1 Nepal Rupisi	0,21987
64	1 Nijerya Nairası	0,03286
65	1 Nikaragua Kordobası	0,79982
66	1 Norveç Kronu	2,8859
67	1 Özbekistan Somu	0,00239
68	1 Pakistan Rupisi	0,10505
69	1 Panama Balboası	29,27320
70	1 Paraguay Guarani	0,00402
71	1 Peru Yeni Solu	7,9791
72	1 Polonya Zlotisi	7,5187
73	1 Rumen Leyi	6,5113
74	1 Rus Rublesi	0,32611
75	1 Sırp Dinarı	0,27848
76	1 Singapur Doları	22,3362
77	1 Somali Şilini	0,05122
78	1 Sri Lanka Rupisi	0,09038
79	1 Sudan Poundu	0,04907
80	1 Suriye Lirası	0,00227
81	1 Suudi Arabistan Riyali	7,8501
82	1 Svaziland Lilangenisi	1,5964
83	1 Şili Pesosu	0,03316
84	1 Tayland Bahtı	0,85916
85	1 Tunus Dinarı	9,6008
86	1 Türkmenistan Manatı	8,4305

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (TL)
87	1 Ukrayna Hryvnası	0,77519
88	1 Umman Riyali	76,5328
89	1 Uruguay Pesosu	0,74992
90	1 Ürdün Dinarı	41,5348
91	1 Venezuela Bolivarı Fuertesı	0,00012
92	1 Vietnam Dongu	0,00121
93	1 Yemen Riyali	0,11699
94	1 Yeni İsrail Şekeli	8,1699
95	1 Yeni Tayvan Doları	0,96218
96	1 Yeni Zelanda Doları	18,6203
97	1 Zambiya Kvaçası	1,13750
98	1 Euro	32,5739

SIRA NO	EFEKTİFLER	KUR (TL)
1	1 ABD Doları	29,4176
2	1 Avustralya Doları	19,9292
3	1 Danimarka Kronu	4,3604
4	1 Euro	32,5511
5	1 İngiliz Sterlini	37,4155
6	1 İsveç Kronu	2,9279
7	1 İsviçre Frangı	34,9141
8	100 Japon Yeni	20,6700
9	1 Kanada Doları	22,1140
10	1 Kuveyt Dinarı	93,8392
11	1 Norveç Kronu	2,8839
12	1 Suudi Arabistan Riyali	7,7913
13	1 Bahama Doları	28,83410
14	1 Barbados Doları	14,28070
15	1 Belarus Rublesi	8,73340
16	1 Bolivya Bolivyanosu	4,17290
17	1 Burundi Frangı	0,01013
18	1 Dominik Pesosu	0,49718
19	1 Etiyopya Birri	0,51190

SIRA NO	EFEKTİFLER	KUR (TL)
20	1 Gana Yeni Sedisi	2,40990
21	1 Guatemala Quetzali	3,68610
22	1 Guyana Doları	0,13771
23	1 Güney Sudan Lirası	0,02669
24	1 Haiti Gourdesi	0,21865
25	1 Honduras Lempirası	1,16860
26	1 Kosta Rika Kolonu	0,05549
27	1 Lübnan Lirası	0,00192
28	1 Liberya Doları	0,15017
29	1 Laos Kipi	0,00141
30	1 Lesotho Lotisi	1,56210
31	1 Nikaragua Kordobası	0,78782
32	1 Nepal Rupisi	0,21657
33	1 Panama Balboası	28,83410
34	1 Paraguay Guaranisi	0,00396
35	1 Şili Pesosu	0,03266
36	1 Somali Şilini	0,05045
37	1 Sri Lanka Rupisi	0,08902
38	1 Uruguay Pesosu	0,73867
39	1 Venezuela Bolivarı Fuertesı	0,00012
40	1 Yemen Riyali	0,11524
41	1 Zambiya Kvaçası	1,12040

İLGİLİ MEVZUAT

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerlendirilmesine tabidir.

VUK'nun 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlendirilmesiyle ilgili olarak,

“Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca değerlendirilme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerlendirilme gününde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR) esas alınır.”

düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre, yabancı paraların değerlendirilme ölçüsü, borsa rayicidir. VUK'nun 280'inci maddesinde 4369 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle yabancı paralar yanında ayrıca, yabancı parayla olan alacak ve borç senetlerinin reeskontu ve vergilendirilmeyecek kur farklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

Türkiye’de, döviz alım ve satımı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla yapılan değişikliklerle genel olarak serbest bırakılmış olmasına rağmen, henüz yabancı para borsası kurulmamıştır. Bu durumda, VUK'na göre, yukarıda belirtildiği üzere, yabancı paranın borsada rayici yoksa değerlemeye uygulanacak kur, Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilmektedir. Bu nedenle, 32 sayılı Karar uyarınca bankalar, yetkili müesseseler gibi kurumların uygulayacakları kurları kendilerinin belirleyebilmesine rağmen, Maliye Bakanlığı eskiden olduğu gibi her yıl değerlemenin yapılacağı Aralık ayının son günü itibariyle,

değerlemelerde uygulanacak kurları (TC Merkez Bankasından almak suretiyle) Resmi Gazetede yayımlamak suretiyle ilan etmektedir.

Öte yandan, 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtildiği üzere değerlendirme günü itibariyle Maliye Bakanlığınca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir.

Vergi uygulamaları açısından, bankaların ise 31.12.2023 tarihi itibariyle yapacakları değerlendirme sırasında bu Tebliğ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekmektedir.

Saygılarımızla...

Mevzuat Sirküleri